

ХАМТРАН АЖИЛЛАХ ГЭРЭЭ

2022 оны 09-р сарын 14-ний өдөр

№ *SORA/41/22*

Хөвсгөл сум

Ашигт малтмалын тухай хуулийн 42 дугаар зүйлийн 42.1 дэх заалт, Засгийн газрын 2015 оны 430, 2016 оны 179 дүгээр тогтоол, Дорноговь аймгийн хөгжлийн мастер төлөвлөгөө, сумын Засаг даргын “Хөгжлийн төлөө хамтдаа” 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрүүдийг үндэслэн нэг талаас Хөвсгөл сумын Засаг даргын тамгын газрыг төлөөлж сумын Засаг дарга Ч.Энхбаатар, нөгөө талаас “Сора Интернэшнл” ХХК-ийг төлөөлж гүйцэтгэх захирал Т.Бямбажамц /цаашид компани гэх/ нар харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав.

НЭГ.НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

- 1.1. Энэхүү гэрээгээр талууд байгаль орчныг хамгаалах, орон нутгийн хөгжилд дэмжлэг үзүүлэх, уул уурхайн олборлолтын үйл ажиллагааг тогтвортой, хэвийн явуулах чиглэлээр хамтран ажиллах, ажлын уялдаа холбоог сайжруулахтай холбогдсон харилцааг зохицуулна.
- 1.2. Компани нь тухайн тусгай зөвшөөрлийн талбай орших сумын байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх, орон нутгийн иргэдийн амьдрах орчныг сайжруулах, ажлын байр нэмэгдүүлэх, дэд бүтцийг хөгжүүлэхэд бодитой хувь нэмэр оруулах төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд хамтран ажиллана.
- 1.3. Энэхүү гэрээ нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Байгаль орчныг хамгаалах тухай, Ашигт малтмалын тухай, Газрын тухай, Газрын хэвлийн тухай, Татварын тухай хууль болон бусад хууль, тогтоомжийн хүрээнд явагдана.

ХОЁР. ХАМРАХ ХҮРЭЭ

- 2.1 Гэрээний хамрах хүрээг Хөвсгөл сумын нутаг дэвсгэрт хэрэгжиж байгаа компанийн Сорговь уурхайн төсөл (цаашид “төсөл” гэх)-үүдийн үйл ажиллагааны хүрээнд орон нутагтай хамтран ажиллах гэрээ гэж ойлгоно.
- 2.2 Хамтран ажиллах гэрээг хэрэгжүүлэхэд Талууд дараах үндсэн чиглэлүүдийг баримтална.
Үүнд:
  - 2.2.1 Дэд бүтэц, бүтээн байгуулалтыг сайжруулах;
  - 2.2.2 Байгаль орчныг хамгаалах;
  - 2.2.3 Ажлын байрыг нэмэгдүүлэх;
  - 2.2.4 Орон нутгийн жижиг дунд бизнесийн үйл ажиллагааг дэмжих;
  - 2.2.5 Соёлын өвийг хамгаалах;
- 2.3 Нутгийн захиргааны байгууллага нь компанийн үйл ажиллагаанд Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу дэмжлэг үзүүлж, хамтран ажиллана.
- 2.4 Талууд хамтран энэхүү гэрээний 2.2.1-2.2.3-т заасан асуудлаар олон нийтийн хэлэлцүүлэг явуулж болно.
- 2.5 Компани нь тусгай мэргэжил шаардахгүй ажлын байрыг нэн тэргүүнд уурхай байрлаж буй сумын иргэдэд санал болгох, дараагийн шатанд зэргэлдээх сумдын иргэдийг ажлын байраар хангах замаар орон нутгийн иргэдийг авч ажиллуулахад анхаарч ажиллана.
- 2.6 Компани нь төслийн үйл ажиллагааны нөлөөнд өртсөн орон нутгийн эдийн засгийн хөгжилд хувь нэмэр оруулах үүднээс орон нутгийн бизнесийг дэмжих төлөвлөгөөг боловсруулах, хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх талаар хамтран ажиллана.

ГУРАВ. ЗАСАГ ДАРГЫН ЭРХ, ҮҮРЭГ

3.1. Ерөнхий зүйлс:

- 3.1.1 Ашигт малтмалын олборлолт, боловсруулах үйлдвэрлэл явуулах хугацаанд тус компанид хууль тогтоомжийн хүрээнд төрийн үйлчилгээ үзүүлж, хяналт тавьж ажиллана.
- 3.1.2 Аж ахуйн нэгж, байгууллагын захиалгаар мэргэшсэн ажилтан бэлдэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.
- 3.1.3 Шинэ ажлын байр нэмэгдүүлж буй ажил олгогчийг урамшуулан дэмжинэ.
- 3.1.4 Компанийг ашигт малтмал олборлох, үйлдвэр уурхай байгуулах, цаашид үйл ажиллагаагаа тогтвортой, хэвийн явуулахад орон нутгийн холбогдох байгууллага, албан тушаалтны зүгээс шаардагдах үйлчилгээг шуурхай үзүүлж, дэмжлэг үзүүлнэ.
- 3.1.5 Сумын хөгжилд оруулсан хөрөнгийн зарцуулалтыг жил бүр тооцож, ил тод мэдээллэнэ.
- 3.1.6 Уул уурхайн салбарын хөрөнгө оруулалтын таатай орчныг бүрдүүлэн байгаль орчинд ээлтэй дэвшилтэт технологийг бүхий л хэлбэрээр дэмжинэ.
- 3.1.7 Орон нутгийн иргэдийн үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүн, ажил, үйлчилгээг аж ахуйн нэгж, байгууллагад сурталчилна.
- 3.1.8 Татварын хууль, эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох саналыг хамтран хүргүүлнэ.

3.2 Дэд бүтцийг хөгжүүлэх чиглэлээр.

- 3.2.1 Нийтийн эзэмжлийн гудамж талбайн гэрэлтүүлэг, бүтээн байгуулалтыг сайжруулахад дэмжлэг үзүүлж хамтран ажиллана.
- 3.2.2 Сумын төв болон ойр орчмын зам гаргуйг засах сайжруулахад дэмжлэг үзүүлж хамтран ажиллана.

3.3 Байгаль орчныг хамгаалах чиглэлээр.

- 3.3.1 Цөлжилтийг бууруулах, сумын ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэхэд хамтран ажиллана.
- 3.3.2 Нөхөн сэргээлтийн ажлын тогтмол хийж, сум орон нутгийн ажлын хэсэгт хүлээлгэн өгнө.
- 3.3.3 Газар тариалан эрхлэх, ойжуулалтыг бий болгоход санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх;

3.4 Хөдөлмөр эрхлэлт, ажлын байрыг нэмэгдүүлэх, ажиллах хүчнийг сургах чиглэлээр.

- 3.4.1 Компанийн захиалгаар мэргэшсэн ажилтан бэлтгэхэд дэмжлэг үзүүлэх.
- 3.4.2 Компанийн зарласан ажлын байрны мэдээллийг иргэдэд ил тод, нээлттэй хэлбэрээр хүргэх ажлыг зохион байгуулах, орон нутгийн телевиз, радио, сонингоор түгээх.
- 3.4.3 Төслийн бүтээн байгуулалт, туршилт тохиргоо, зүгшрүүлэлтийн ажил, зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх гэрээгээр зайлшгүй ажиллах шаардлагатай гадаад, дотоод ажиллагсдын хөдөлмөр эрхлэх үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх.
- 3.4.4 Орон нутгийн нэн шаардлагатай мэргэжилтэй боловсон хүчин бэлтгэхэд сургалтын төлбөрийг санхүүжүүлэх;

3.5 Орон нутгийн хөгжилд хувь нэмэр оруулах чиглэлээр.

- 3.5.1 Иргэдийг соён гэгээрүүлэх, сургалт сурталчилгаа зохион байгуулах, гадаад дотоодод туршлага солилцоход санхүүгийн дэмжлэг үзүүлж хамтран ажиллах;
- 3.5.2 Сумын харьяат иргэдийг нарийн мэргэжлийн үзлэг оношилгоонд хамрагдах, гадаад улс оронд эмчилгээнд явахад санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх;
- 3.5.3 Тив, дэлхий, улс аймгийн хэмжээнд амжилт гарган аймаг, сум орон нутгийн нэрийг гаргасан иргэдийг шагнаж, урамшуулах, хүндэтгэл үзүүлэх;
- 3.5.4 Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн тэгш ой, тэмдэглэлт баяр ёслол бүх нийтийг хамарсан арга хэмжээг тэмдэглэн өнгөрүүлэхэд санхүүжилт шийдвэрлэх;

- 3.5.5 Гамшгаас хамгаалах бэлэн байдлыг хангах, сургалт сурталчилгаа, техник тоног төхөөрөмж, хувцас хэрэгсэлийг бэлтгэхэд дэмжлэг үзүүлж хамтран ажиллана.
- 3.5.6 Урьдчилан тооцох боломжгүй, цаг үеийн шинжтэй зарим асуудлыг шийдвэрлэхэд шаардагдах зардалд дэмжлэг үзүүлж хамтрах ажиллах;
- 3.5.7 Төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой байгууллагууд, иргэдээс тавьсан санал хүсэлтийг шийдвэрлэх;
- 3.5.8 Компанийн бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авахтай холбогдсон мэдээллийг иргэдэд хүргэн ил тод, нээлттэй хэлбэрээр хүргэх ажлыг зохион байгуулах;
- 3.5.9 Компанийн бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авахтай холбогдсон шалгуур үзүүлэлт, тавигдах шаардлагуудыг орон нутгийн бизнес эрхлэгч, иргэдэд танилцуулахад хамтран ажиллах.

ДӨРӨВ. КОМПАНИЙН ЭРХ, ҮҮРЭГ

4.1 Ерөнхий зүйлс.

- 4.1.1. Уурхай, төслийн хүрээн дэх үйл ажиллагааг хэвийн тасралтгүй явуулахад орон нутгийн зүгээс аливаа саад тогтвор учруулсан тохиолдолд компани нь холбогдох байгууллагаар уг асуудлыг шийдвэрлүүлэх эрхтэй.
- 4.1.2. Ажиллагсдыг гэнэтийн ослын болон эрүүл мэндийн даатгалд бүрэн хамруулна.
- 4.1.3. Гамшиг, осол, гал түймэр гарсан үед сайн дурын үндсэн дээр тухайн сум, орон нутагт техник, тоног төхөөрөмж, ажиллах хүчний болон шаардлагатай бусад тусалцаа үзүүлнэ.
- 4.1.4. Уул уурхайн болон боловсруулах үйлдвэрийн үйл ажиллагааг сум, орон нутгийн иргэдэд сурталчилна.

4.2 Дэд бүтцийг хөгжүүлэх чиглэлээр.

- 4.2.1. Уул уурхайн бүтээгдэхүүн тээвэрлэх авто тээврийн замын маршрутыг аймгийн Засаг даргаар батлуулж, замыг хайрган хучилттай болгон тогтмол засвар арчилгааг хийж, бүтээгдэхүүн тээврийн авто машинуудыг бүрэн хучлагатай болгоно.
- 4.2.2. Машины тоо, хүчин чадал, авто тээврийн стандарт журмын шаардлагыг хангаж байгаа тохиолдолд ашигт малтмалын бүтээгдэхүүний тээврийг орон нутгийн жолооч, аж ахуйн нэгжээр хийлгэнэ.
- 4.2.3. Сумын дэд бүтцийн асуудлыг шийдвэрлэхэд хоёр тал идэвх санаачлага гарган хамтран ажиллана.
- 4.2.4. Компани нь сумын төвийн нийтийн зориулалттай хог хаягдлын менежментийг үе шаттайгаар сайжруулахад дэмжлэг үзүүлж ажиллана.

4.3 Байгаль орчныг хамгаалах чиглэлээр.

- 4.3.1. Төслийн байгаль орчинд үзүүлж буй нөлөөлөл, түүнийг бууруулах, хамгаалах чиглэлээр хийсэн ажлын тайланг орон нутгийн иргэдэд танилцуулна.
- 4.3.2. Техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлтийг стандартын дагуу чанартай хийж гүйцэтгэнэ.
- 4.3.3. Аймаг болон сумдын төрийн байгууллагууд, нутгийн иргэдийг уурхайн нөхөн сэргээлтийн үйл ажиллагаатай танилцуулах ажлыг орон нутгийн захиргааны байгууллагатай хамтран зохион байгуулна.
- 4.3.4. Уурхай, үйлдвэрлэлд ашиглаж байгаа худгийг бүрэн тоолууржуулж, усны ашиглалтын хяналтыг нэвтрүүлнэ.
- 4.3.5. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгагддаг агаар, ус, хөрсний шинжилгээг Дорноговь аймаг дахь лабораториудаар жилд 1-ээс доошгүй удаа хийлгэнэ.
- 4.3.6. Сумын төвийн хүн амын усан хангамжийг сайжруулах, эрүүл ахуйн шаардлага хангасан усаар хангахад дэмжлэг үзүүлнэ.

4.3.7. Ашиглалт, олборлолтын ажлыг ТЭЗҮ, уулын ажлын төлөвлөгөөний дагуу ажиллана

4.4 Хөдөлмөр эрхлэлт, ажлын байр нэмэгдүүлэх, ажиллах хүчнийг сургах чиглэлээр.

- 4.4.1. Уурхайд ажиллах хүчний тодорхой хэсгийг сум, орон нутгаас авч ажиллуулахыг эрмэлзэнэ.
- 4.4.2. Компани нь орон нутгийн иргэдийн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих, сургахад орон нутгийн хөдөлмөрийн хэлтэстэй хамтран ажиллах бөгөөд шаардлагатай ажлын байр, тавигдах шаардлагыг тухай бүр олон нийтэд зарлана.
- 4.4.3. Компани нь нарийн мэргэжлийн инженер, техникийн ажиллагсдыг шаардлагатай тохиолдолд дотоод, гадаадын их, дээд сургуульд өөрийн зардлаар сургаж мэргэшүүлж болно.
- 4.4.4. Компани нь Монгол Улсын магадлан итгэмжлэгдсэн их, дээд сургуулиудад бакалаврын түвшинд суралцаж буй, аймгаас шалгарсан оюутнуудад санхүүгийн туслалцаа үзүүлдэг тэтгэлэгт хөтөлбөрийг-дэмжиж ажиллана.
- 4.4.5. Компани нь төслийн үйл ажиллагаа явуулж буй сумдын сургууль, цэцэрлэгийг сайжруулахад дэмжлэг үзүүлж, Дорноговь аймаг болон сумдтай хамтран ажиллана.
- 4.4.6. Компани нь аймгийн иргэдэд мэргэжил олгох, шаардлагатай ур чадвар, мэдлэг, практик туршлага эзэмшүүлэхэд чиглэсэн төсөл хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд аймгийн эрх бүхий байгууллагуудтай хамтран ажиллана.
- 4.4.7. Компани нь Дорноговь аймгийн эрүүл мэндийн салбарын боловсон хүчнийг чадавхжуулах талаар дэмжлэг үзүүлж болно.
- 4.4.8. Хөдөлмөрийн тухай хуулийн хүрээнд хөгжлийн бэрхшээлтэй, одой хүнийг ажлын байраар хангах буюу ажиллуулаагүй бол холбогдох хууль, тогтоомжийн дагуу мөнгөн төлбөрийг төлнө.
- 4.4.9. Компанийн үйл ажиллагаанд “Байгаль орчны удирдлагын тогтолцоо-Олон улсын стандарт” ISO:14001, “Эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагааны удирдлагын тогтолцоо-Олон улсын стандарт” ISO:45001 стандартуудыг тус тус нэвтрүүлнэ.

4.5 Соёлын өвийг хамгаалах чиглэлээр.

- 4.5.1 Үйл ажиллагааны явцад орон нутгийн ард иргэдийн ёс заншил, өв уламжлалыг хүндэтгэнэ.
- 4.5.2 Орон нутгаас санал болгосон хэрэгжүүлэх боломжтой соёлын өвийг хамгаалах төсөл, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд хамтран ажиллана.
- 4.5.3 Орон нутгийн уламжлалт ариун дагшин газар буюу сүсэг бишрэлийн хувьд ач холбогдолтой уул, овоо, рашаан ус зэрэг байгалийн онцлог тогтоцуудыг орон нутагтай хамтран хамгаалах, орчны тохижилтыг сайжруулах арга хэмжээг дэмжиж ажиллана.
- 4.5.4 Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэхэд хамтран ажиллана.

4.6 Орон нутгийн бизнесийн хөгжилд хувь нэмэр оруулах чиглэлээр.

- 4.6.1 Орон нутгийн аж ахуйн нэгжийн санал болгосон бараа нь компанийн “Бараа, материал худалдан авах шалгуур үзүүлэлтүүд” болон үйлдвэрлэлийн хэрэгцээ, зориулалт, шаардлага, чанарын үзүүлэлтийг хангаж байгаа тохиолдолд дэмжиж ажиллана.
- 4.6.2 Нутгийн иргэд, аж ахуйн нэгжийн үйлдвэрлэсэн бараа бүтээгдэхүүн хүнсний аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн стандартын шаардлага хангасан тохиолдолд эхний ээлжинд худалдан авах бодлого баримтлана.
- 4.6.3 Компанид шаардлагатай бараа, материал нийлүүлэх жижиг дунд үйлдвэрийн төсөл, хөтөлбөрийг судлан хэрэгжүүлэх, боломжтой төсөл хөтөлбөрийг дэмжиж ажиллана.
- 4.6.4 Компани нь төслийн нөлөөлөлд өртсөн малчин өрхөд зориулсан малчдын амьжиргааг сайжруулах хөтөлбөрт хамруулах саналуудыг орон нутгийн удирдлагууд, холбогдох мэргэжилтнүүдтэй хамтран боловсруулж ажиллана.

4.6.5 Гамшиг, осол, гал түймэр гарсан үед сайн дурын үндсэн дээр тухайн сум, орон нутагт техник, тоног төхөөрөмж, ажиллах хүчний болон шаардлагатай бусад туслалцаа дэмжлэгийг үзүүлнэ.

ТАВ. ГЭРЭЭНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

- 5.1 Гэрээний ил тод байдлыг хангах зорилгоор тухайн орон нутгийн иргэдэд гэрээ байгуулсан талаар мэдээллэх бөгөөд гэрээг аймгийн болон компанийн цахим хуудсанд байршуулна.
- 5.2 Хамтын ажиллагааны хороо нь Гэрээний биелэлтийг жилд нэг удаа дүгнэх ба тухайн сумын Засаг дарга гэрээний хэрэгжилтэд хяналт тавьж болно.
- 5.3 Талууд гэрээний тухайн жилийн биелэлтийн тайланг дараа оны 2 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор геологи, уул уурхайн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад хүргүүлнэ.

ЗУРГАА. ГЭРЭЭНИЙ ХАРИУЦЛАГА

- 6.1 Талууд үйл ажиллагаандаа Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжийг удирдлага болгоно.
- 6.2 Энэхүү гэрээг биелүүлэхэд хоёр тал санаачлага гаргаж ажиллана.
- 6.3 Гэрээгээр хүлээсэн эрх, үүргээ гуравдагч этгээдэд шилжүүлэхийг хориглоно.
- 6.4 Талууд гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй тохиолдолд холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ. Энэхүү гэрээ нь компанийг хуулиар хүлээсэн бусад үүргээс чөлөөлөх үндэслэл болохгүй.

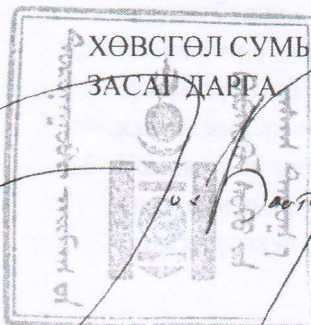
ДОЛОО. МАРГААН ШИЙДВЭРЛЭХ

- 7.1 Гэрээг тайлбарлах болон гэрээний хэрэгжилттэй холбоотой маргаан, зөрчлийг тухай бүр, эв зүйгээр шийдвэрлэхийг эрхэмлэнэ.
- 7.2 Хэрэв маргаантай асуудлаар талууд тохиролцоонд хүрээгүй тохиолдолд Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу Монгол Улсын шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

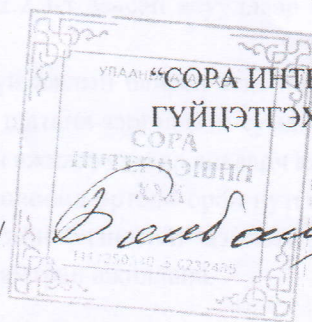
НАЙМ. БУСАД

- 8.1 Талууд гэрээнд гарын үсэг зурж баталгаажуулсан өдрөөс гэрээ хүчин төгөлдөр үйлчилнэ.
- 8.2 Давтагдашгүй хүчин зүйлсийн улмаас гэрээг хугацаанаас өмнө дуусгавар болгож болно. Энэ тухайгаа нэг сарын өмнө нөгөө талд бичгээр мэдэгдэнэ.
- 8.3 Талууд харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр гэрээнд зөвхөн бичгээр нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болно.
- 8.4 Хэрэв гэрээнд ямар нэгэн өөрчлөлт оруулах шаардлага гарвал нөгөө талдаа 30 хоногийн өмнө харилцан бичгээр мэдэгдэнэ. Оруулсан нэмэлт өөрчлөлтийг гэрээнд хавсаргаснаар нэмэлт, өөрчлөлт нь энэхүү гэрээний нэгэн адил хүчинтэй байх бөгөөд гэрээний салшгүй хэсэг болно.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

/Ч.ЭНХБААТАР/

/Т.БЯМБАЖАМЦ/

